

Η ΜΕΤΑΝΟΙΑ ΤΟΥ ΖΑΚΧΑΙΟΥ (Λουκ. 19, 1 - 10)

†ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΝΙΚΟΠΟΛΕΩΣ ΜΕΛΕΤΙΟΥ

(Διασκευή ομιλίας στη Μυρσίνη, στις 28/1/1996)

Καλότυχοι όσοι έχουν συγγενείς στην άνω Πόλη

Κάποτε που ο Κύριος μας Ιησούς Χριστός περνούσε από την Ιεριχώ, ένας αμαρτωλός άνθρωπος, ο Ζακχαίος, που ήταν τελώνης, δηλαδή εκμεταλλευτής των άλλων, έτρεξε να τον δει. Από περιέργεια το έκανε γιατί ήθελε να μάθει, σαν ποιός να είναι αυτός που μιλάει συνέχεια για τον Θεό και την Βασιλεία των ουρανών; Αλλά επειδή ήταν κοντός, δεν θα κατόρθωνε να δει τον Χριστό αφού οι άλλοι ήταν ψηλότεροι. Γι' αυτό, ανέβηκε σ' ένα δένδρο, σε μια συκομουριά.

Όταν πέρασε από κει ο Χριστός, ενώ ο Ζακχαίος κοίταζε «να τον ζυγιάσει», να καταλάβει τι είναι, ο Χριστός σήκωσε τα μάτια Του και τον φώναξε με το όνομά του. Ο Χριστός είναι παντογνώστης και παντοδύναμος Θεός, γι' αυτό πριν ανέβει ο Ζακχαίος στη συκομουριά, ήξερε τι αναζητούσε. Και του είπε:

-Ζακχαίε, γρήγορα κατέβα. Τρέξε στο σπίτι σου να ετοιμάσεις, γιατί το έχω προγραμματίσει. Σήμερα εσύ θα με φιλοξενήσεις.

Κατέβηκε ο Ζακχαίος, πήγε τρέχοντας σπίτι του και ετοίμασε γεμάτος χαρά υποδοχή και φιλοξενία για τον Χριστό και για τους αγίους αποστόλους. Όταν έφτασαν, κατάλαβε ότι ο Χριστός είναι «ο ζωντανός Θεός, ο σωτήρας όλων των ανθρώπων και προπαντός εκείνων που πιστεύουν».

Στάθηκε λοιπόν μπροστά Του και εξομολογήθηκε: «Κύριε, μέχρι τώρα παλιάνθρωπος. Μέχρι τώρα μάζευα με αδικίες. Αλλά τώρα αλλάζω. Πρώτα ήμουν μακριά σου. Τώρα έρχομαι κοντά σου. Και γι' αυτό θέλω να τακτοποιηθώ. Να η πρώτη μου απόφαση: Τα μισά απ' όσα έχω, θα τα μοιράσω στους φτωχούς. Και όποιος έλθη και μου πει ότι τον ζημίωσα σε κάτι, θα του το αποδώσω τετραπλάσιο». Πήρε την απόφαση ο Ζακχαίος να τα σκορπίσει όλα. Αρκεί να είναι ευάρεστος στον Χριστό. Γιατί άμα, εγώ θέλω να δω τον Χριστό μόνο από περιέργεια, αλλά ο Χριστός δεν θέλει να δει εμένα, επειδή είμαι γεμάτος κακίες και βρώμες στην ψυχή μου, τι ωφέλεια θα έχω;

Και επειδή τίποτε δεν αξίζει τόσο όσο η αιώνια ζωή, ούτε είναι δυνατόν η

επίγεια ζωή να αξίζει τόσο όσο η αιώνια, γι' αυτό, τι θα με ωφελήσει να κρατήσω κάποια πλεονεκτήματα στην πρόσκαιρη ζωή και να χάσω την αιώνια;

Όταν ο Ζακχαίος έδειξε έμπρακτα την μετάνοιά του, ο Κύριος Ιησούς Χριστός, του απάντησε: «Σήμερον σωτηρία τω οίκω τούτω εγένετο». Σήμερα Ζακχαίε, δεν σώθηκες εσύ μόνος. Σώθηκε ολόκληρο το σπίτι σου. Γιατί τα είπε αυτά ο Χριστός; Γιατί όταν ένας πατέρας ή μία μητέρα βάζουν τον Χριστό μέσα στην καρδιά τους, η ευλογία του Χριστού έρχεται σε ολόκληρο το σπίτι και όλα τα μέλη της οικογένειας και παίρνουν μία καλύτερη πορεία.

Γι' αυτό λέει η Αγία Γραφή: «Καλότυχος εκείνος που έχει συγγενείς, γνωστούς, φίλους, που είναι πολίτες της άνω Ιερουσαλήμ. Που έχουν το μυαλό τους στον Χριστό και στη Βασιλεία του». Γιατί το φως του Χριστού αντανακλά. Βγαίνει από τις δικές τους καρδιές και φωτίζει και τα δικά μας μάτια. Ψυχής και σώματος. Και ευεργετούμεθα από αυτούς. Και κάποια στιγμή, θα αποκτήσουμε και εμείς επίγνωση τι σημαίνει Χριστός και θα βρεθούμε κοντά Του.

Η μεγάλη συνάντηση γίνεται στην καρδιά

Ξεκίνησε ο Ζακχαίος να δει τον Χριστό από περιέργεια, όχι από πίστη. Αυτό μας λέει, ότι και αν ακόμα πάρουμε τα βιβλία της Εκκλησίας στα χέρια μας, από περιέργεια και τα διαβάσουμε, ωφέλεια θα μας δώσουν. Γιατί ο λόγος του Θεού είναι φως.

Το ίδιο και όταν πάμε στην Εκκλησία. Επειδή είναι τόπος ευλογίας, του Χριστού το σπίτι είναι, γι' αυτό και όποιος βρεθεί μέσα στην Εκκλησία, έστω και κατά λάθος, ωφέλεια θα πάρει. Φωτισμό θα πάρει. Πόσο μάλλον θα λάβει κανείς αυτά τα αγαθά όταν εκκλησιάζεται συνειδητά. Και μέσα στην Εκκλησία στέκει έχοντας πάνω την καρδιά, με ελπίδα στον Χριστό, με το στόμα της ψυχής του ανοιχτό να φωνάζει συνεχώς και να λέει: «Ελέησέ με Κύριε, φώτισέ με. Βοήθησέ με να βαδίζω στο δρόμο σου. Στείλε μου τον άγγελό σου και την προστασία σου. Στάσου κοντά μου, σε μένα, ένα φτωχό πλάσμα σου. Δυνάμωσέ με στην πορεία της ζωής μου».

Είναι ποτέ δυνατόν ο Θεός να μην τον ακούσει; Ο πολυεύσπλαγχνος Θεός που κατέβηκε στον κόσμο για να βρει το χαμένο πλάσμα Του; Έρχεται λοιπόν και ψάχνει να μας βρει ο Χριστός για να μας πάρει κοντά Του. Στην χαρά Του, στην αιώνια Βασιλεία Του. Να μας κάνει συγκληρονόμους Του.

Επίσης το παράδειγμα του Ζακχαίου μας λέει ότι οφείλουμε να κάνουμε έλεγχο των πράξεών μας και της συνειδήσεώς μας. Να δούμε: Είμαστε εύσπλαγχοι; Ή

είμαστε κολλημένοι στη σκέψη, ότι πρέπει να εκμεταλλευτούμε και την τελευταία δεκάρα που πέφτει στα χέρια μας με οποιοδήποτε τρόπο. Νόμιμο ή παράνομο. Να την εκμεταλλευτούμε για τον εαυτό μας και μόνο για τον εαυτό μας.

Αν κάνουμε έτσι, πώς θα μπορέσουμε να βρεθούμε κοντά στον Χριστό, χωρίς να του μοιάζουμε σε αγάπη και σε καλωσύνη;

Ένα άλλο σημείο, που πρέπει να προσέξουμε είναι: Είπε ο Χριστός: «Σήμερον σωτηρία τω οίκω τούτω εγένετο». Σήμερα σώθηκε το σπίτι αυτό. Πώς σώθηκε; Σώθηκε από την στιγμή που διαπίστωσε ο Χριστός, ότι ο Ζακχαίος δεν τον συνάντησε μόνο με τα μάτια, αλλά με την καρδιά, και πήρε την ωραία απόφαση της αληθινής μετάνοιας.

Πότε συναντάμε τον Χριστό, όχι με τα μάτια αλλά με την καρδιά; Ερχόμαστε στην Εκκλησία και φυσικά ανάβουμε το κεράκι μας. Προσκυνάμε την εικόνα. Στεκόμαστε με προσοχή στη Λειτουργία, ακούμε τον παπά και όλες τις ωραίες προσευχές της Εκκλησίας μας, γιατί η Λειτουργία είναι μια συνεχής προσευχή. Βλέπουμε τις άγιες εικόνες. Μάτια και αυτιά γεμίζουν από τον Χριστό, από το όνομά Του, από όνομα του Πατέρα του Υιού και του Αγίου Πνεύματος, από προσευχές, από ωραία πνευματικά νοήματα. Αξίζει όμως να προβληματιστούμε: Όλες αυτές τις προσευχές τις εγκολπώνουμε; Τις κάνουμε και δικές μας; Τις κάνουμε στεναγμό της καρδιάς μας και της ζωής μας προς τον Χριστό;

Κάτι άλλο. Η Εκκλησία είναι τόπος που προσφέρεται η ευλογία του Θεού. Όταν λέει ο παπάς: «Ειρήνη πάσι». Ευλογεί. Υποκλινόμαστε για να δεχθούμε την ευλογία του Θεού; Συνειδητά εννοείται.

Μοιράζει το αντίδωρο. Το παίρνουμε σαν ευλογία του Θεού και το τρώμε;

Ακόμη. Μέσα στην Εκκλησία από καιρό σε καιρό παίρνουμε την Θεία Κοινωνία, η οποία είναι το σώμα και το αίμα του Κυρίου μας Ιησού Χριστού. Αλλά υπάρχει αδελφοί δυνατότητα, να πάρεις την Θεία Κοινωνία τυπικά.

Να πας μόνο και μόνο γιατί είναι Χριστούγεννα και Πάσχα. Για το καλό. Ένα τέτοιο σκεπτικό φανερώνει μεγάλη πνευματική φτώχεια. Ο Χριστός, το σώμα του Χριστού, δεν είναι κάτι «για το καλό», αλλά είναι η αιώνια ζωή. Όποιος τρώει το σώμα του Χριστού, ενώνεται με τον Χριστό και αποκτά την ελπίδα και την βεβαιότητα ότι θα σωθεί στη Βασιλεία των Ουρανών. «Γιατί ο τρώγων μου την σάρκα και πίνων μου το αίμα», είπε ο Χριστός, «εν εμοί μένει». Μένει κοντά μου. Και εγώ θα μένω για πάντα κοντά του. Όταν αυτά τα λόγια δεν τα ακούμε αδιάφορα, αλλά τα βάζουμε στην καρδιά μας, η ζωή η αιώνια είναι κοντά μας.

Να μιμηθούμε τον Ζακχαίο. Πώς;

Και ένα άλλο δίδαγμα: Είπε ο Ζακχαίος: «Εγώ διαπίστωσα ότι είμαι αμαρτωλός άνθρωπος. Δίνω στους φτωχούς τα μισά των υπάρχόντων μου. Και ό,τι εσυκοφάντησα από κάποιον άνθρωπο του το αποδίδω τετραπλάσια». Εμείς μπορεί να μην συκοφαντήσαμε, να μην πήραμε από κάποιον άνθρωπο κάτι. Να μην του κλέψαμε, ούτε να τον ληστέψαμε, ούτε να του στερήσαμε κάτι. Αλλά κάνουμε κάτι άλλο. Μερικές φορές βρίζουμε, κακολογούμε, «καθηλώνουμε» με τα λόγια μας τον συνάνθρωπο.

Φρόντισες να διορθώσεις αυτό το λάθος σου, αυτή την αμαρτία σου; Θα πείτε, πώς να το κάνω; Πάμε και ζητάμε «συγγνώμη». Όταν ο άνθρωπος ζητάει «συγγνώμη», εκείνο το κακό που έκανε από εγωισμό και από επιπολαιότητα να «καθλώσει» τον άλλο με τα λόγια του, το διορθώνει. Γιατί του λέγει: «Συγχώρεσέ με. Έσφαλα ενώπιόν σου. Δεν έκανα καλά». Και τότε, όταν ειρηνεύουν δύο άνθρωποι μεταξύ τους, έρχεται η ειρήνη του Χριστού μέσα στις καρδιές και των δύο. Γιατί ο Χριστός είναι ο αρχηγός της ειρήνης.

Τι είπε ο Χριστός; «Εάν δεν συγχωρήσετε τους ανθρώπους για ό,τι κακό σας έχουν κάνει, ούτε εγώ θα σας συγχωρήσω». Όποιος συγχωρεί και ζητεί συγγνώμη από τον άλλο, γίνεται αφορμή να επικρατεί στον κόσμο γαλήνη, ειρήνη και χαρά. Γι' αυτό έχουμε υποχρέωση να τα εφαρμόζουμε αυτά.

Ερώτημα: Στοιχίζει τίποτε να πεις «συγγνώμη»; Μόνο λίγο εγωισμό θυσιάζουμε. Αλλά ο εγωισμός τι είναι; Το γνώρισμα του διαβόλου. Από εγωισμό ο διάβολος έφυγε από κοντά από τον Θεό και από άγγελος έγινε δαιμόνιο.

Όταν λοιπόν εμείς δεν θέλουμε να ενεργούμε με εγωισμό, αλλά προσπαθούμε με ταπεινώση να τηρούμε το θέλημα του Θεού, γινόμαστε άγγελοι. Και τότε, εκείνο που λέμε στο «Πάτερ ημών», «γεννηθήτω το θέλημά σου ως εν ουρανών και επί της γης», γίνεται και σε μας και μας κάνει αγγέλους.

Ας προσπαθούμε να κάνουμε ό,τι καλύτερο και περισσότερο μπορούμε για να είμαστε ευάρεστοι στο Θεό. Γιατί μόνο τότε θα έχουμε μεγαλύτερη βεβαιότητα και την ελπίδα ότι ο Θεός, αυτός που είναι σωτήρας «πάντων ανθρώπων» και προπαντός των πιστών, θα είναι ευχαριστημένος με μας. Και θα μας γεμίζει με τα ελέη Του, με την προστασία Του, με την ειρήνη Του.

Ας τον παρακαλέσουμε να μας φωτίζει και να μας καθοδηγεί στο άγιο θέλημά Του, το οποίο είναι η μεγαλύτερη εγγύηση για να αποκτήσουμε ειρήνη, χαρά και ευτυχία εδώ στον κόσμο και να κληρονομήσουμε την αιώνια ζωή. Αμήν.-